

ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

*Мицик А.І., викладач кафедри фізичного виховання
Миколаївський державний аграрний університет*

Фізична культура та спорт – важливі дієві засоби виховання особистості. Фізкультурно-спортивна діяльність об'єднує в собі прагнення до високого спортивного результату, розвитку фізичних якостей, спрямована на виховання такої людини в якій поєднується духовне багатство і моральна чистота. Виховання особистості дуже довгий і складний процес, який починається з раннього дитинства. Метою виховання повинно бути формування гармонійно і всебічно розвиненої особистості, підготовленої до ініціативної, соціальної і професійної діяльності в сучасному суспільстві, особистості здатної сприймати і примножувати його цінності. Дитина росте, накопичує життєвий досвід, намагається збагнути себе і світ навколо. За допомогою виховання у дитини формується моральні звички, які с подальшим життям за умов правильного виховання стають її особистими характеристиками.

Однією з важливих форм людської діяльності є фізкультурно-спортивна робота діяльність. Велика увага в діючій системі фізичного виховання приділяється питанню розвитку спорту серед дітей і молоді, що визначається передусім широкими можливостями його використання для зміцнення здоров'я і виховання підростаючого покоління нашої країни. Увага фахівців зосереджується не тільки на підготовці спортивних результатів і на розробці нових сучасних методик тренування, а насамперед спрямована на виховання високоморальної особистості. Фізичній культурі і спорту в нашій країні надають великого соціально-політичного значення. Спортсмени беруть участь у різноманітних змаганнях, не тільки задовольняють свої духовні і матеріальні потреби, вони виступають достойними громадянами своєї Батьківщини, захищають її ім'я на світовій арені. Метою занять з фізичної культури і спорту полягає не тільки в оздоровленні молоді, отриманні необхідних знань, умінь і навичок, а передусім у формуванні всебічно розвиненої особистості. Спортивна діяльність, це така діяльність яка може і повинна формувати ті риси характеру людини, які роблять її найбільш корисним членом суспільства. Колективна спортивна діяльність – це велике емоційне задоволення від участі в змаганнях, вона викликає сильне почуття радості від перемоги на змаганнях, від перемоги над самим собою, від досягнення високого спортивного результату.

Спортивна діяльність не повинна зводитись до розуміння її як тренувального процесу або участі в змаганнях. Це насамперед процес спрямований на виховання особистості, виховуючи спортсмена потрібно одночасно виховувати людину. Перевага завжди повинна віддаватись людині. Спортсмен це часткове, людина загальне, людина головне. Цю субординацію ми повинні зберігати. Спортивна діяльність – це діяльність спільна з іншими видами

діяльності людини її поєднує ідейна спрямованість, особиста і колективна зацікавленість у кінцевому результаті. В усіх видах діяльності, окрім спортивної, об'єктом свідомості і волі людини є різноманітні предмети, явища, інші люди. А в спорті людина є об'єктом і суб'єктом діяльності, так як вона працює над собою, удосконалюючи свої фізичні і морально-вольові якості, виховний вплив спортивної діяльності залежить від того, як вона організована, чим мотивується, які створює взаємовідносини між спортсменами та оточуючими.

Правильно організована суспільна діяльність в процесі занять спортом сприяє вдалому вирішенню виховних завдань, вона є справжньою шкалою набуття морального досвіду, а сам процес спортивного тренування - є одним із важливих засобів виховання. У спорті створюються прекрасні можливості для виховання морально-вольових якостей особистості. З одного боку це виховання патріотизму, свідомої дисципліни, самостійності, чесності. Звичайно всі ці якості не можуть виховуватись самі по собі, вони залежать від систематичної і наполегливої праці тренера. Структура процесу виховання морально-вольових якостей особистості включає в себе формування моральних переконань, почуттів, звичок, поведінки, сили волі. Для цього використовуються методи комплексів і засобів виховання. Виховна робота в спорті не тільки важлива і відповідальна, вона дуже складна. Спортивна діяльність створює найбільш сприятливі умови для проведення виховної роботи і її успіх залежить безперечно від особистості тренера.

Спілкування тренера з вихованцем здійснюється як у процесі тренувальних занять і під час спортивних змагань, так і поза ними, що зобов'язує тренера знати умови життя учнів їхні успіхи у навчанні.

Заняття спортом мають цілеспрямований, організований характер і проходять за звичай у колективі. Виховання у спортивному колективі сприяє формуванню у вихованців почуття колективізму, розуміння того, що мета досягається у взаємодії з іншими, а результат залежить від внеску кожного гравця, що допомагає прояву самостійності і ініціативності.

Виховання почуття відповідальності перед колективом і за колектив можливе, якщо дитина відчуває власну відповідальність перед собою, що вимагає від неї усвідомлення своєї участі в спільній колективній праці і розуміння того, що від неї можливо залежить позитивний кінцевий результат.

Важливу роль у вихованні особистості відіграє тренер – педагог, головне завдання якого – це створення дружнього єдиного колективу, в якому вихованець завжди відчує підтримку, турботу, навчиться розуміти і відчувати радість колективної праці.

Використана література:

1. Бех І.Д. Виховання особистості: В 2-х т. – К.: Либідь 2003. – Т.1. – 227с.: Т.2 – 342с.
2. Воробьев А.Н. Железная игра. – М.: Молодая гвардия, 1980.-288с.